

KULTURPOLITISKT POSITIONSPAPPER

Regionsamverkan KULTUR I NORR

INLEDNING

Regionsamverkan KULTUR I NORR bidrar till att stärka kulturen för både regional och nationell utveckling. De fyra nordligaste regionerna Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen har ett mångårigt samarbete med utgångspunkt i gemensamma utmaningar som att överbrygga avstånd, utveckla starka, nationellt intressanta scener och verksamheter samt förmera ett kvalitativt utbud av kultur till medborgarna på jämlika villkor.

Med utgångspunkt i etablerade interregionala kulturella strukturer som exempelvis turnénätverket NMD, fleråriga och samfinansierade projekt och löpande samverkan mellan kulturadministrationerna tar nu regionerna ett gemensamt steg för fortsatt utveckling. Samarbetet syftar till att ytterligare stärka det professionella kulturlivets roll och position som tillväxtfaktor i norra Sverige. Med en gemensam kulturpolitisk positionering vill vi ge kulturen i norr en starkare nationell röst.

UTMANINGAR

Regionerna i norra Sverige kännetecknas av starka kulturinstitutioner, drivande och engagerade kulturskapare, ett aktivt föreningsliv, en betydande samisk kultur och en levande folkbildningstradition. Här finns värdefulla kulturmiljöer och en besöksnäring som växer. Kulturen har stor betydelse för norra Sveriges attraktionskraft, sociala hållbarhet och regionala tillväxt. Kultur påverkar människor i alla aspekter och är ett stöd för en god och hälsofrämjande livsmiljö.

Norra Sverige utmanas i att hitta nya innovativa metoder för resursoptimering, klusterbildning och effektiva nätverk. Vår gemensamma utmaning är att överbrygga geografiska avstånd och förmera ett kvalitativt utbud av kultur på jämlika villkor. Samtidigt är den unika norrländska kulturen och kreativiteten en resurs och en kraft för hela Sverige.

En av utmaningarna är att tydliggöra kulturens breda samhällsuppdrag och säkra en långsiktig hållbar kulturell infrastruktur. Det är en stimulerande uppgift att tillgängliggöra och medverka till möten mellan människor genom ett brett utbud av föreställningar, konserter, utställningar och skapande aktiviteter i hela norra Sverige. Att stärka områden med svag infrastruktur samt i större omfattning använda digitala lösningar ger nya möjligheter att nå medborgarna där de bor.

Den kulturella infrastrukturen definieras inte bara av fysiska platser, utan även av samverkan och erfarenhetsutbyte i aktuella nätverk. Det är viktigt att den kulturella infrastrukturen fortsätter att utvecklas i takt med sin samtid för att möjliggöra kulturupplevelser och kulturdeltagande i hela landet. De fyra norra regionernas avstånd till landets storstadsområden skapar särskilda behov och utmaningar vid anställningar och rekryteringar och för möjligheterna till kompetensutveckling.

Regionerna i norra Sverige har identifierat tre områden där specifika insatser skulle ge sociala och samhällsekonomiska effekter. Vi vill gemensamt stärka arrangörsutveckling, liksom kulturella och kreativa näringar och samverka för en gemensam viljeinriktning vad gäller urfolket samernas kulturutveckling. Med en kulturpolitisk positionering inom dessa områden blir kulturutbudet mer tillgängligt, tillväxten inom kreativa näringar stärkt, liksom attraktionsvärdet för norra Sverige som en plats att etablera sig på.

PRIORITERADE OMRÅDEN

1. Urfolket samer

De fyra nordligaste länen ligger i traditionellt samiskt område, Sápmi. Urfolket samernas kulturarv är därför en viktig del av norra Sveriges samlade kulturuttryck. Att stärka den kulturella identiteten genom möjlighet att ta del av den egna kulturen för urfolk och nationella minoriteter och ska prioriteras i de nordligaste regionerna. Att höja samhällets kunskap om urfolk och nationella minoriteter, både historiskt och samtida är prioriterat för vår demokratiska utveckling och kulturella mångfald i regionerna.

- Utveckla samverkan med Sametinget och andra samiska kulturinstitutioner
- På olika nivåer verka för samiska scener och samiska center
- Främja insatser för den samiska kulturen

2. Kulturella och kreativa näringar

Kulturella och kreativa näringar (KKN) innefattar ett företagande som grundas i en konstnärlig profession. Att koppla kulturpolitikens stöd till konst och kultur till den näringslivsinriktade tillväxtpolitiken ger förutsättningar att etablera attraktiva och kreativa kluster i norra Sverige samt att i högre grad stödja företagens internationalisering på den globala marknaden.

Att yrkesverksamma inom olika konstområden har möjlighet att bo och verka i de norra regionerna är en förutsättning för att kulturella och kreativa initiativ ska utvecklas och växa. Kultur med spets och kvalitet behövs liksom breda kultursatsningar som når många.

- Etablera noder för form och design i norra Sverige
- Stärka inkubatorer och kreativa kluster i norra Sverige
- Arbeta tvärpolitiskt för att andra politikområden tar in kulturens roll i samhällsutveckling

3. Arrangörsfrämjande åtgärder

Arrangörerna tillhandahåller viktiga mötesplatser i kommunerna. För att människor ska ges samma möjligheter till kultur i hela landet behövs ett starkt arrangörsled med möjlighet till förnyring och kompetensutveckling samt tillgängliga lokaler i hela norra Sverige.

Geografiska avstånd och varierande befolkningstäthet i regionerna ställer krav på producentled och arrangörsled samt anpassning till lokala förutsättningar. En utvecklad samverkan på interregional nivå ökar en effektiv resursanvändning och koordinering av kulturutbud av hög kvalitet. Att tillgängliggöra kulturutbudet till fler är prioriterat.

- Utveckla arrangörsstödet
- Stärka befintliga och nya arrangörsnätverk
- Öka tillgängligheten till kultur